

**VUXNAS STUDIEMOTIVATION FÖR
SVENSKA VID ETT
MEDBORGARINSTITUT I MELLERSTA
FINLAND**

Laura Rantanen

Kandidatavhandling i svenska

Jyväskylä universitet

Institutionen för språk

2020

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta: Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos: Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä: Laura Rantanen	
Työn nimi: Vuxnas studiemotivation för svenska vid ett medborgarinstitut i Mellersta Finland	
Oppiaine: Ruotsin kieli	Työn laji: Kandidaatintutkielma
Aika: Toukokuu 2020	Sivumäärä: 34
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Tutkielman tarkoituksena oli selvittää, mikä motivoi ruotsin aikuisopiskelijoita opiskelemaan ruotsia kansalaisopistossa suomenkielisessä kunnassa Keski-Suomessa. Tutkimus suoritettiin kyselylomakkeen avulla, ja tutkimukseen osallistui kolme eritasoista ruotsin kielen ryhmää Jyväskylän kansalaisopistossa keväällä 2020. Osallistujia oli yhteensä 40, joista kaikki olivat joko työelämässä tai eläkkeellä.</p> <p>Tutkimuksessa ilmeni, että opiskelijoiden motivaatio oli lähtökohtaisesti sisäistä, eivätkä he kokeneet suurta painetta ulkopuolelta opiskella ruotsia. Muun muassa ruotsinkielisen median seuraaminen, kulttuurista nauttiminen ja matkustaminen ruotsinkielisillä alueilla olivat tärkeitä syitä opiskella ruotsia. Opiskelijat pitivät myös tärkeänä ylläpitää jo opittua ruotsin taitoa ja täydentää aiemmin opittua. Erityisesti helppotasoisella kertauskurssilla usea opiskelija opiskeli ruotsia, koska he tarvitsivat sitä työelämässä. Muutamalla oli myös haaveita Norjassa työskentelystä, ja he kokivat ruotsin kielen auttavan näiden haaveiden toteuttamisessa. Kaikki tutkimukseen osallistuneet opiskelijat pitivät kansalaisopistoa hyödyllisenä paikkana ruotsin oppimisen suhteen, ja tämä motivoi osallistumaan tunneille.</p> <p>Ruotsin kielen osaamista edes jollain tasolla pidettiin suomenkielisessä Keski-Suomessa tärkeänä, ja tätä perusteltiin muun muassa ruotsin asemalla Suomen toisena kotimaisena kielenä.</p>	
Asiasanat: motivation, andraspråksinlärning, identitet, medborgarinstitut, vuxenstuderande	
Säilytyspaikka: JYX	
Muita tietoja:	

INNEHÅLL

1	INLEDNING.....	4
2	TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER.....	5
	2.1. Fritt bildningsarbete och medborgarinstitut i Finland.....	5
	2.2. Motivation som begrepp.....	5
	2.3. Motivation och andraspråksinläring.....	6
	2.4. L2-motivation i relation till identitet.....	7
	2.4.1. L2-motivationssjälvbildsystemet.....	7
	2.5. Tidigare studier.....	9
3.	MÅL, MATERIAL OCH METOD.....	11
	3.1. Forskningsfrågor.....	11
	3.2. Metod.....	11
	3.3. Datainsamlingen.....	11
	3.3.1. Enkät som insamlingsmetod.....	12
	3.4. Etiska överväganden.....	14
4.	RESULTAT.....	15
	4.1. Bakgrundsinformation.....	15
	4.2. Behovet av svenska.....	16
	4.3. Orsaker att studera svenska vid medborgarinstitutet.....	17
	4.4. Olika självbilder i ljuset av Likert-skalan.....	18
	4.5. Svenskans betydelse i Mellersta Finland.....	19
	4.6. Öppna frågan.....	21
5.	DISKUSSION.....	23
	5.1. Svaren på forskningsfrågor.....	23
	5.2. Diskussion om metod och svagheter.....	25
6.	AVSLUTNING.....	26
	LITTERATUR.....	28
	BILAGA 1.....	31

1 INLEDNING

Finlands tvåspråkighet har diskuterats mycket under åren. Meningarna skiljer sig om huruvida alla skulle kunna svenska, även i de enspråkiga områdena som Mellersta Finland. Svenska hörs inte så ofta i Jyväskylä, men det finns fortfarande tre fulla svenskkurser vid Jyväskylä medborgarinstitut, och studerandena som deltar är ivriga att lära sig svenska eller behålla de färdigheter de har lärt sig tidigare i sina liv.

I denna studie ska jag undersöka varför vuxenstuderande vid Jyväskylä medborgarinstitutet har valt att studera svenska: vad är deras motiv för att studera just svenska, speciellt när vi tar hänsyn till att Jyväskylä inte är ett tvåspråkigt område där svenska har en hög status. Jag är också intresserad av att ta reda på vad studerandena tycker om sina studier i skolan: har de varit användbara för dem och tycker de att lärandemiljön är till hjälp för att lära sig svenska? Som informanter i denna studie är 40 studenter från tre svenskgrupper vid Jyväskylä medborgarinstitut under läsåret 2019–2020. Studien genomfördes som enkätundersökning med både kvantitativa och kvalitativa inslag.

I teoridelen diskuterar jag medborgarinstitutets roll som en del av det fria bildningsarbetet. Jag kommer också att diskutera teorier som handlar om sambandet mellan andraspråksinlärning, motivation och identitet. Efter teoridelen går jag igenom metoderna som jag använde och resultaten jag samlade in. Slutligen diskuterar jag mina resultat. Enkäten som jag använde för att samla in mina resultat finns som bilaga (BILAGA 1.)

2 TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

I detta kapitel kommer jag att gå igenom de viktigaste begreppen och teorierna i avhandlingen. Först diskuterar jag vikten av fritt bildningsarbete och medborgarinstitutens roll i Finland. Efter det kommer jag att diskutera motivation som begrepp och hur det knyts till andraspråksinläringen och språkinlärarens identitet som språkanvändare. Jag fokuserar på Dörnyeis *L2-motivationssjälvbildsystem*¹ (en. L2 Motivational Self System) som knyter ihop teorier om andraspråksinläring och identitet. Slutligen kommer jag att titta närmare på tidigare studier som man har gjort om svenskinläring inom medborgarinstitut i Finland.

2.1. Fritt bildningsarbete och medborgarinstitut i Finland

Enligt lagen om fritt bildningsarbete (1998/632) är syftet med det fria bildningsarbetet i Finland att anordna utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Fokuset är också på att främja individens mångsidiga utveckling i ämnesområden som demokrati, pluralism, hållbar utveckling, kulturell mångfald och internationalism. De utbildningar som anges i lagen är medborgarinstitut, folkhögskolor, sommaruniversitet, idrottsutbildningscentrar och studiecentraler. Medborgarinstitut grunder sig på lokala och regionala bildningsbehov och erbjuder frivilliga studiemöjligheter och möjligheter att utveckla medborgarfärdigheter. År 2020 finns det 178 medborgarinstitut runt om i Finland som erbjuder utbildning årligen för cirka 650 000 studerande. (Kansalaisopisto.fi)

2.2. Motivation som begrepp

Motivation kan ses som ett system med faktorer som stimulerar och kontrollerar beteende. Ordet motivation är avlett från ordet *motiv* som handlar om begrepp som behov, önskningar, drifter, belöningar och bestraffningar. Det vill säga motiv styr och upprätthåller individens

¹ Översättningen av namnet från engelska till svenska är inte officiell men det har använts i tidigare studier skrivna på svenska (se t.ex. Juusti: 2017). Jag kommer att använda översättningen *L2-motivationssjälvbildsystem* i denna studie.

allmänna beteendeariktning. (Peltonen & Ruohotie 1992: 16) Motivation är situativ och kan förändras från ett ögonblick till ett annat. På detta sätt är motivation dynamiskt. (Ruohotie 1998: 41)

Motivation kan indelas i inre och yttre motivation. När individen har inre motivation, kommer orsakerna till beteendet inifrån, till exempel studeranden är motiverad att lära sig ett språk eftersom hen tycker om det. Yttre motivation beror på yttre faktorer så som individens miljö, och den kan utgå från sociala förväntningar eller behovet av samhörighet. (Ruohotie & Peltonen 1992: 18–19)

2.3. Motivation och andraspråksinläring

Motivation har forskats mycket och det finns olika teorier som förknippar motivation med andraspråksinläring, men det finns ingen heltäckande, enhetlig motivationsteori som skulle definiera och kombinera alla faktorer som relaterar till motivationsprocessen (Ruohotie 1998: 50).

Den moderna motivationsforskningen inom andraspråksinläring inleddes med två socialpsykologer Gardner och Lambert som var intresserade av tvåspråkigheten i Kanada. Deras publikation från 1972 var ett pionjärbete inom L2-motivationsforskningen. (Se Gardner & Lambert 1959; 1972) Gardner fortsatte sin forskning inom L2-fältet och en av de mest kända aspekterna av sin forskning är begreppet *integrativt motiv*. Det kan definieras som en motivation att lära sig ett andra språk på grund av positiva känslor gentemot den gruppen som talar språket. (Gardner 1985: 82–83) Enligt Gardner (2001: 5, min översättning) reflekterar integrativt motiv ”ett genuint intresse av att lära sig det andra språket för att komma närmare den andra språkgemenskapen.” Dörnyei och Csizér (2002: 456) spekulerar att begreppet *integration* som Gardner använder inte nödvändigtvis behöver innebära en verklig, fysisk integration i ett L2-samhälle (eller önskan att ha en sådan) utan har mer att göra med individens identifieringsprocess och självbegrepp.

2.4. L2-motivation i relation till identitet

Lärande är inte bara en ansamling av färdigheter och information: det förändrar också vem vi är och vad vi kan göra, och därför kan det ses som "en upplevelse av identitet" (Wenger 1998: 215). Som Ushioda (2009: 215) sammanfattar har forskningstraditionen inom språkinlärningsmotivation starkt formats av den nordamerikanska socialpsykologin och kognitiv motivationspsykologi. Detta betyder att "de använder mätmetoder och statistiska förfaranden som gör vissa antaganden om normalfördelning av specifika egenskaper i en given population" (Ushioda 2009: 215), dvs. de tar inte hänsyn till individen som hen faktiskt är utan i stället gör antaganden om individer baserat på gruppgenomsnitt.

Norton (2000) kritiserar det faktum att SLA-teoretiker har inte lyckats komma med en omfattande teori som skulle kombinera identitet, språkstudier och språkinlärningsssammanhang. Hon definierade identitet som hur en person förstår sitt förhållande till världen, hur det förhållandet är konstruerat genom tid och rum och hur personen förstår möjligheterna för framtiden. (Norton 2000: 4–5) Sett på detta sätt är identiteten dynamisk och knuten till den sociala världen som språkstudier lever i.

2.4.1. L2-motivationssjälvbildsystemet

Intresset för kopplingen mellan identitet och språk har ökat med åren. Lingvister som har undersökt motivation och andraspråksinläring har alltid antagit att ett L2-språk inte är bara ett kommunikationsmedel men att det också kan vara en viktig del av individens identitet. Dörnyeis *L2-motivationssjälvbildssystem* (en. L2 Motivational Self System) var en förnyelse inom L2-motivationsforskning eftersom modellen utnyttjar psykologiska teorier om identitet. (Dörnyei 2009: 9) Systemet hänvisar till en uppsättning självbilder som en person kan ha och som motiverar personen att lära sig ett språk. För att förstå motivationssjälvbildsystemet bättre, ska jag först diskutera teorier som inspirerade modellen.

Motivationssjälvbildssystemet baserar sig på teorin om *possible selves*, möjliga själv på svenska (Markus och Nurius 1986). Kortfattat är möjliga själv framtidsföreställningar som

önskemål, rädslor och sinnebilder som individen har om sig själv, dvs. vad individen vill bli eller är rädd för att bli i framtiden. Möjliga själv är personliga men har också sitt ursprung i det sociala samhället eftersom de skapas i de sociokulturella och historiska sammanhangen. (Markus & Nurius 1986: 954)

Teorin om möjliga själv handlar om begreppen *ideal själv* (en. the ideal self) och *bör-vara själv* (en. the ought self.) De här två begreppen lanserades först av Higgins (1987) i hans självdiskrepansteori, och han definierade begreppen mer noggrant än Markus och Nurius. Enligt Higgins representerar *ideal själv* egenskaper som individen skulle vilja äga samtidigt som *bör-vara själv* representerar egenskaper som individen tänker att man borde ha, dvs. skyldigheter eller ansvar (Higgins 1987: 320).

Dörnyei (2009: 13) lyfter fram att även om möjliga själv kan fungera som guider som leder individens beteende, är det inte alltid nödvändigtvis så. Han påstår ändå att särskilt *ideal själv* definitivt har en funktion som guide när individen ställer som mål vad han eller hon vill eller inte vill uppnå. Dörnyei (2009: 15) betonar också att möjliga själv inte egentligen är bara målsättningar som individen har för sig utan vad individen faktiskt upplever eller ”ser i sinnet” när man engagerar i görande som känns motiverade eller målinriktade.

Dörnyeis L2-motivationssjälvbildssystem baserar sig på dessa teorier som nämndes tidigare men det är specifikt för L2-inläringen. Modellen består av följande tre komponenter:

- 1) *Ideal L2-självbild* (en. ideal L2 self) som representerar Higgins *ideal själv* inom L2-inläringen, dvs. egenskaper individen tänker att han eller hon skulle vilja äga.
- 2) *Bör-vara-L2-självbild* (en. ought-to L2 self) som representerar egenskaper inläraren tänker han eller hon borde äga för att undvika negativa konsekvenser. Denna motsvarar Higgins *bör-vara-själv*.
- 3) *(Inlärarens) erfarenhet av L2-inläring* (en. L2 Learning Experience) som omfattar personliga inläringserfarenheter och motiv som relaterar till inlärarens direkta inläringssmiljö såsom lärare, kursplan eller klassrum. (Dörnyei 2005: 105)

I synnerhet är den ideala L2-självbilden en effektiv motivator när det gäller språkinlärning, men bara om den är klar, detaljerad och rimlig, och också i harmoni med de sociala förväntningarna som individen står inför i sitt liv. Inläraren vill då minska avståndet emellan sig själv i nutid och sig själv i framtiden, dvs. den ideala självbilden. Om inläraren är i allmänhet omotiverad att lära ett L2-språk, är det sannolikt att inläraren saknar en ideal L2-självbild och då kan det vara hjälpsamt att försöka skapa en för att motivera inläraren. (Dörnyei 2009: 32–33 & Dörnyei 2005: 105)

Eftersom jag studerar lingvistik och har psykologi som biämne, är jag intresserad av förhållandet mellan andraspråksinlärning och identitet. Det är en av anledningarna till att jag ville använda Dörnyeis teori i denna undersökning. Teorin har berikat L2-forskningsområdet och den har visat sig vara funktionell och användbar inom olika språkområden i världen (se t.ex. Taguchi et al. 2009).

2.5. Tidigare studier

Det finns ganska få undersökningar om svenskinlärningen vid medborgarinstitut. I detta avsnitt presenteras några tidigare studier som finns om svenskinlärningen vid finska medborgarinstitut. Studierna handlar om motivation och vuxenstuderandenas erfarenheter av studierna vid ett medborgarinstitut, och de lyfter också fram begrepp som vuxenutbildning och livslångt lärande.

I sin pro gradu -avhandling utredde Teriö-Poutiainen (2006) hur faktorer som ålder, skolbakgrund och studiegrupp påverkar motivationen att studera svenska. I undersökningen utforskades också om studerandena var mer mål- eller studieinriktade i sina studier. Undersökningen visade att inlärningsmiljön och studiegruppen hade en stor inverkan på motivationen och att studierna vid medborgarinstitutet var studieinriktade.

Hassinen (2010) behandlar motivation hos svenskstuderandena vid ett medborgarinstitut i sin kandidatavhandling. Syftet med undersökningen var att utreda hur vuxenstuderandenas motivation hade ändrats under åren och om studerandena var mer motiverade nuförtiden än när de var yngre. Enligt resultaten var studerandena mer motiverade i sina studier vid medborgarinstitutet än i sina tidigare studier.

Det finns också en kandidatavhandling av Karppanen (2012) som fokuserar på svenskstuderandenas erfarenheter av svenskinläringen vid ett medborgarinstitut och hur studierna skiljer sig från studerandenas tidigare studieerfarenheter. Karppanen ville också utreda vilka områden fokuserades på i undervisningen. Enligt resultaten tyckte studerandena att studierna vid medborgarinstitutet är lättare och friare eftersom det finns inga prov och det hur mycket man lär beror på ens eget engagemang.

3. MÅL, MATERIAL OCH METOD

3.1. Forskningsfrågor

Min avsikt i denna undersökning är att få svar på följande frågor:

- Vad motiverar studerandena att studera svenska som vuxen?
- Ger svenskkunskaper mer möjligheter på olika områden i livet (arbetslivet, sociala relationer, hobbyer osv.)?
- Hur viktigt är det att ha kunskaper i svenska i Mellersta Finland enligt svenskstuderandena vid medborgarinstitutet?

3.2. Metod

I denna avhandling använder jag både kvantitativa och kvalitativa metoder. I kvantitativ forskning beskrivs och analyseras fenomenet som numeriska data, och målet är någon form av generaliserbarhet. I kvalitativ forskning är målet inte generaliserbarhet, men syftet är att förstå fenomenet genom material och reflektion. Dessa två metoder utesluter inte varandra. (Kalaja, Alanen & Dufva 2011: 19–20) Som insamlingsmetod använder jag enkät som förknippas ofta med kvantitativ forskning men eftersom antalet informanterna in denna kandidatavhandling är rätt låg, är resultaten inte generaliserbara. Frågeformuläret innebär också två öppna frågor som ger kvalitativ data eftersom informanterna kan beskriva sina tankar fritt. Som Dörnyei och Taguchi (2009: 36) förklarar, kan öppna frågor hjälpa till att få mer mångsidig information och hjälpa till att identifiera problem som man annars inte hade tänkt på.

3.3. Datainsamlingen

Många medborgainstitut omkring Finland erbjuder kurser i svenska, men eftersom jag också är intresserad av svenskans status och signifikans i det finskspråkiga Mellersta Finland, valde jag att kontakta kursledaren vid Jyväskylä medborgarinstitut och fråga om möjligheten att genomföra en undersökning där. Min förmodan var att de som studerar vid Jyväskylä

medborgarinstitut bor i Jyväskylä eller i kommuner i närheten av Jyväskylä, och därför trodde jag att jag kunde få intressanta svar på frågan om varför studerandena har valt studera svenska eftersom Mellersta Finland inte är ett tvåspråkigt område.

Jyväskylä medborgarinstitut erbjuder tre (3) olika kurser i svenska språket: en repetitionskurs (*'Ruotsin helppo kertaus'*) för de som vill öva sina kunskaper; en fortsättningskurs (*'Ruotsin jatko'*) för mer avancerade studenter och en diskussionskurs (*'Diskussion och kultur'*) för de som kan prata svenska mer eller mindre flytande och vill använda språket i diskussion.

Jag besökte medborgarinstitutet med enkätblanketterna i början av januari när andra delen av läsåret just hade börjat, och enligt kursledaren hade antalet kursdeltagarna minskat. Trots det var sammanlagt 42 deltagare på plats och alla ville delta i undersökningen. Jag hade inga speciella krav på informanterna, utan alla som deltog i kurserna kunde ta del om de ville. Av de 42 svar som jag samlade in, var jag tvungen att utesluta två (2) svar eftersom enkätblanketten inte hade fyllts i korrekt.

3.3.1. Enkät som insamlingsmetod

I denna avhandling användes enkät (se BILAGA 1) som insamlingsmetod. Enkäten fylldes i anonymt och den bestod av bakgrundsinformation om undersökningen och både öppna och slutna frågor. Enkäten var på finska därför att jag ville att alla informanterna skulle ha likställda möjligheter att förstå frågorna väl och svara på dem.

Jag ville att enkäten skulle ta cirka 15 minuter att svara på och det hade en stor inverkan på hurdana frågor användes i enkäten i slutändan. Även om det är möjligt att få mer detaljerad information och mer unika svar med öppna frågor eftersom man får berätta fritt om sina tankar, är slutna frågor snabbare att svara på.

Enkät består av sex delar. I första delen (A) utredde jag bakgrundsinformation om informanten. Denna information inkluderade variabler som kön, åldern, hemort och den nuvarande arbets- eller studiesituationen. I delarna B och C frågades om situationer där informanten använder det

svenska språket i sitt liv och varför studerandena har börjat studera svenska som vuxen vid medborgarinstitutet.

Nästa del av enkäten var skalan (D), och i denna del fokuserade jag på de tre delar av L2-motivationssjälvbildssystemet: *ideal L2-självbild*, *bör-vara-L2-självbild* och *(inlärarens) erfarenhet av L2-inläring*. Jag tog inspiration från ett frågeformulär skapat av Taguchi, Magid och Papi (2009) där de undersökte språkstuderandenas motivation att lära sig engelska i Japan, Kina och Iran. Denna studie baseras också på L2-motivationssjälvbildssystemet och i frågeformuläret finns det olika sektioner som behandlar de tre delarna av systemet. Därför verkade frågorna mycket användbara också för min studie. Som Dörnyei och Ushioda (2001/2011: 265) uppger bör frågeformulär anpassas till den miljö där de används eftersom varje språkinläringssmiljö är annorlunda. Därför tog jag friheten att ändra någon fråga, utelämnat några och också skapa egna frågor som jag trodde skulle vara användbara. På grund av tids- och resursbegränsningarna för min kandidatavhandling, var mitt frågeformulär i enkäten naturligtvis mycket begränsat och kort jämfört med studierna som har gjorts på området tidigare.

I delen D använde jag en femgradig likert-skala som är den vanligaste skalningstekniken (Dörnyei & Taguchi 2009: 28.) Skalan bestod av ett antal påståenden om de tre delarna av L2-självbildssystemet. I den första sektionen (*ideal L2-självbild*) fanns det påståenden som hade att göra med studerandenas framtida önsknings när det gäller svenskinläring. I den andra sektionen (*bör-vara-L2-självbild*) fanns det påståenden som hade att göra med förväntningar och krav som studerandena kan möta i sina liv när det gäller att lära sig svenska. I den tredje och sista sektionen (*inlärarens erfarenhet av L2-inläring*) frågade jag om studerandenas erfarenheter och tankar om deras lärandemiljö vid Jyväskylä medborgarinstitutet.

I slutet av enkäten fanns det två öppna frågor. I första frågan ville jag veta vad informanten tänker om det svenska språkets signifikans i Mellersta Finland och den andra gav informanten chansen att berätta om sina övergripande tankar som enkäten hade väckt eller någonting om han eller hon ville uttrycka.

3.4. Etiska överväganden

I denna avhandling följer jag de forskningsetiska principer som Forskningsetiska delegationen i Finland (2019) har sammanställt.

Innan jag började med forskningsprojektet, kontaktade jag rektorn vid Jyväskylä medborgarinstitut och informerade honom om undersökningens syfte och de forskningsetiska principerna som jag skulle följa. Jag bad tillåtelse göra undersökningen, och per e-post fick jag den.

När jag planerade forskningsfrågorna såg jag till att samla in bara denna information som jag faktiskt behövde och inte mer. Jag behövde någon bakgrundsinformation om informanterna men när jag planerade frågorna konstruerade jag dem på sådant sätt att jag inte samlar in information som kan riskera deltagarens anonymitet. Därför samlade jag inte in personuppgifter såsom adress eller arbetstitlar, och enkäten fylldes i namnlöst.

I början av enkätblanketten gav jag information om undersökningen till deltagarna och jag gick igenom denna information muntligt när jag träffade deltagarna och förklarade hur forskningsprocessen skulle ske och var man kan läsa studien när den är färdig. I samma blanketten bad jag tillåtelsen från varje informant att använda deras svar i undersökningen.

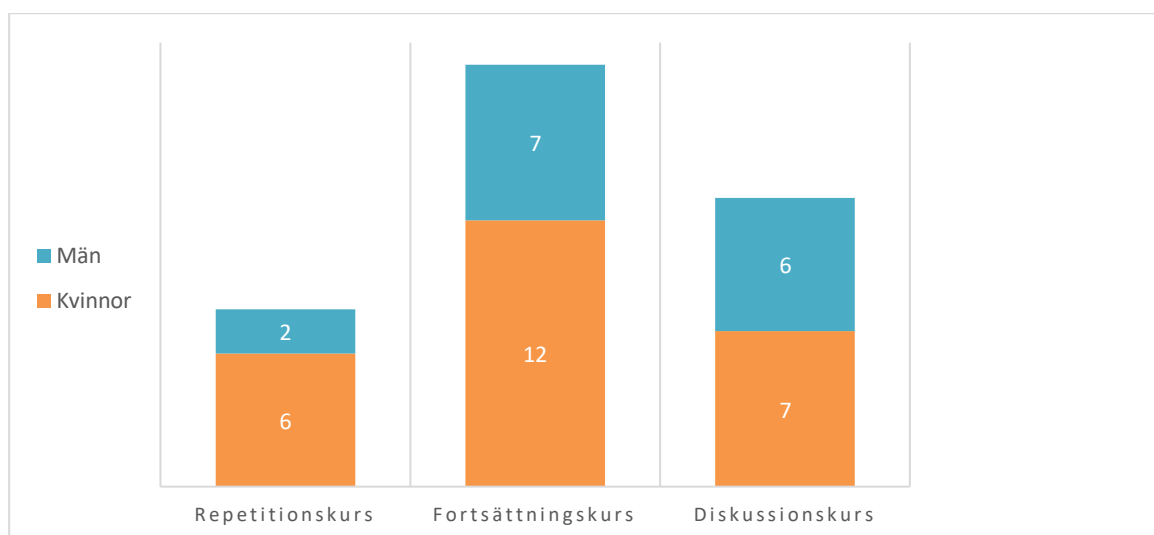
Forskningsmaterialet, dvs. enkäterna, sparas endast under den tiden när det behövs i denna undersökning och materialet används till ingenting annat.

4. RESULTAT

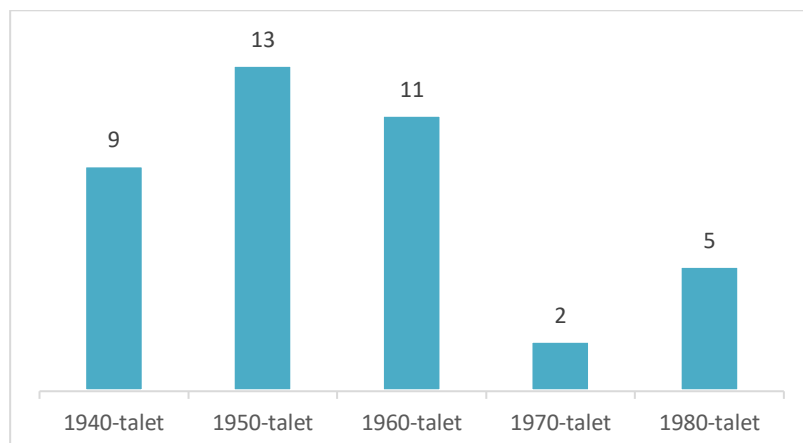
4.1. Bakgrundsinformation

Undersökningens respondentgrupp består av studerande på tre olika svenskkurser vid Jyväskylä medborgarinstitutet som är en repetitionskurs, en fortsättningskurs och en diskussionskurs. Alla kursdeltagarna som var på plats när jag besökte medborgarinstitutet ville delta i undersökningen och jag fick 42 enkätsvar. Två (2) av dessa svar var jag tvungen att utesluta från undersökningen, och följaktligen var antalet användbara svar totalt 40. Tabellen nedan visar respondenternas könsfördelning:

Tabell 1 Antalet respondenter och gruppens könsfördelning

Antalet deltagare var högst på fortsättningskursen (19 deltagare) och den näst högsta i diskussionsgruppen (13 deltagare.) Den minsta av grupperna var repetitionskursen med åtta (8) deltagare. Könsfördelningen av respondenterna var inte rätt jämn: ur alla 40 svar är 25 av kvinnorna och 15 av männen. Även om könsfördelningen varierar inom grupperna, finns det fler kvinnor än män i alla grupper.

Tabell 2 Fördelning av informanterna enligt vilket årtionde de är födda på

Åldervis har den största delen av kursdeltagarna fötts på 1950- och 1960-talet. Den minsta åldersgruppen är de som är födda på 1970- och 1980-talet. Den äldsta är född 1944, den yngsta 1989. Deltagarna på alla kurser är antingen i arbetslivet eller på pension: det finns inga arbetslösa eller studenter. Repetitionskursen är den enda kursen där det finns mer studerandena som är i arbetslivet (7) än studerandena som är pensionärer (1). På fortsättningskursen och diskussionskursen var fördelningen mellan det som är i arbetslivet och det som är på pension ganska jämn.

Av 40 informanterna bor 35 i Jyväskylä och fyra (4) i Muurame. En (1) uppgav ”Raumo/Jyväskylä” som sin bostad.

4.2. Behovet av svenska

För att kartlägga var studerandena behöver svenska i livet, fanns det åtta (8) förinställda svarsalternativ i enkätblanketten och ett svarsalternativ där respondenterna kunde ge sitt eget svar om de förinställda alternativen inte var lämpliga. Mer än ett svar skulle markeras.

Sammanfattningsvis var det tre delar av livet där behovet av svenska var stort: 1) att kunna följa svenskspråkiga medier (60 %), 2) i samband med kultur (45 %) och 3) i samband med resande (37 %). Behoven som inte fanns i redan givna svarsalternativen och som informanterna gav var släktforskning, hundutställningshobby och sport.

60 % av deltagarna på repetitionskursen ansåg att de inte behövde svenska i något särskilt sammanhang, och en av deltagarna lade till sin egen kommentar efter svarsalternativet:

[1] ”Eftersom jag inte kan [svenska]” (*”Koska en osaa [ruotsia.]”*)

4.3. Orsaker att studera svenska vid medborgarinstitutet

Orsaker att studera svenska vid medborgarinstitutet varierade mellan svenskgrupperna. Inom repetitionskursen som hade mest individer i arbetslivet, behovet att använda svenska i arbetslivet var den största orsaken att studera svenska (60 %.)

Cirka 80 % av deltagarna på fortsättningskursen ville uppfriska sina kunskaper och skaffa nya kunskaper och cirka 60 % ville också få självförtroende att använda svenska. Den tredje mest populära orsaken var behovet av svenska när man reser (47 %.) Det fanns också orsaker som deltagarna gav utanför de angivna alternativen så som svensktalande släktingar, och en (1) av de deltagarna berättade att hon hade fått en hjärninfarkt som påverkat hennes korttidsminne och i hennes fall fungerade språkinlärning som kognitiv träning.

I diskussionsgruppen ville cirka 60 % uppfriska sina kunskaper och skaffa nya kunskaper, och lika många ville också upprätthålla sina svenskkunskaper. Att förhindra demens var orsaken till en (1) att studera vid medborgarinstitutet.

Tre (3) studerande på repetitionskursen och en (1) på fortsättningskursen ansåg att de kunde arbeta i Norge i framtiden och tänkte att studierna i svenska kunde hjälpa att uppfylla detta önskemål.

4.4. Olika självbilder i ljuset av Likert-skalan

Likert-skalan kunde delas upp i tre delar som var och en hänvisar till de tre olika komponenterna i L2-motivationssjälvbildssystemet: ideal L2-självbild, bör-vara-L2-självbild och inlärarens erfarenhet av L2-inläring. Skalan var femgradig och svarsalternativen var ”håller helt med”, ”håller delvis med”, ”håller delvis ej med”, ”håller ej alls med” och ”kan inte säga.” Svaren delades mellan de olika kurserna och det fanns inga stora skillnader i svaren som stod fram mellan kurserna. För att göra avsnittet lättare att läsa kommer jag att gå igenom kollektiva svaren och nämna kursnamnen bara om det fanns stora skillnader som stod fram. Jag diskuterar resultaten vidare i kapitlet 5.

Ideal L2-självbild

I denna del frågades studerandena om möjligheterna och förhoppningarna som svenskkunskaper kunde bidra till att skapa. 75 % av informanterna rapporterade att de höll helt eller delvis med påståendet att saker de vill göra i framtiden kräver kunskaper i svenska. 93 % angav att de beundrade människor som kunde tala svenska. Intressant är att bara ungefär 17 % tyckte att svenskkunskaper kunde hjälpa att förstå andra nordiska språk även om de skandinaviska språken påminner mycket om varandra.

Det framgår av resultaten att på diskussionskursen rapporterade majoriteten av deltagarna att de såg sig själva som kompetenta svensktalare nu och i framtiden. Svenska sågs också viktigare i framtiden än i svaren på de andra två kurserna. Det kan bero på att svensknivån förväntas vara högre i en diskussionsgrupp och denna högre svensknivå kan reflektera till de förväntningar som respondenterna har för sig i framtiden.

Bör-vara-L2-självbild

Studerandena i alla tre grupperna tyckte att det var viktigt att studera och kunna använda svenska åtminstone till viss del på grund av Finlands tvåspråkighet. På repetitionskursen tänkte alla studerandena på detta sätt och på fortsättningskursen och diskussionsgruppen var åsikter

lite mer uppdelade: på både kurserna fanns det två (2) deltagare som inte höll med om påståendet.

Repetitionskursen var den enda kursen där de flesta deltagare (fem av åtta svaren) tyckte att de behövde svenska för att klara sig i sina jobb. Deltagarna i andra två kurserna höll inte med påståendet på samma sätt: på fortsättningskursen endast tre (3) av 17 respondenterna och på diskussionskursen ingen tyckte att de behövde svenska i arbetslivet.

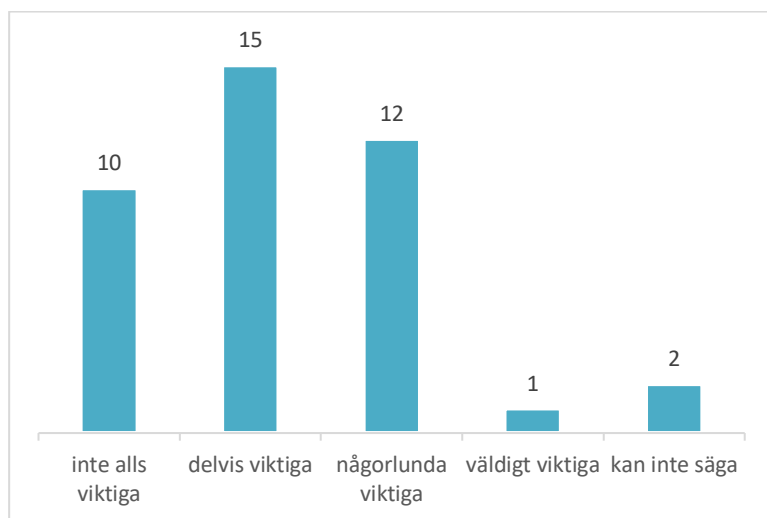
Hälften (50 %) av alla respondenterna trodde antingen helt eller delvis att de skulle kunna missa möjligheter i livet om de inte kan tala svenska men bara 30 % trodde att inte lära sig svenska skulle kunna ha en mer eller mindre negativ inverkan på deras liv.

Inlärarens erfarenhet av L2-inläring

I allmänhet rapporterade alla tre grupper positiva känslor gentemot lärandemiljön vid medborgarinstitutet. Endast en (1) rapporterade att han inte var helt säker på att om studierna vid medborgarinstitutet skulle hjälpa honom att nå sina studiemål när det gäller svenska och inte såg fram emot klasserna helt. Fem (5) visste inte om svenskstudierna vid medborgarinstitutet skulle hjälpa dem att nå sina studiemål.

4.5. Svenskans betydelse i Mellersta Finland

I nästa del berättade studerandena hur viktigt de ansåg att svenskkunskaper i Mellersta Finland är (*"Kuinka tärkeänä koet ruotsin kielen osaamisen Keski-Suomessa?"*). Frågan bestod av två delar. Den första var en likert-skala där informanten ringde in sitt svar på en femgradig skala. Svartalternativen var "inte alls viktig", "delvis viktig", "någorlunda viktig", "jätteviktig" och "kan inte säga [om viktigt eller inte viktigt]." I den andra delen ombads informanterna att motivera sitt svar.

Tabell 3 Studerandenas åsikt om betydelsen av svenskkunskaper i Mellersta Finland

Största delen av alla 40 informanter angav att svenskkunskaper i Mellersta Finland var antingen någorlunda viktiga, delvis viktiga eller inte alls viktiga. Bara en (1) av informanterna angav att svenskkunskaper var jätteviktiga och två (2) valde alternativet ”kan inte säga.”

En som angav att svenskkunskaper i Mellersta Finland är någorlunda viktiga argumenterade som följande:

[2] *Till exempel i mitt jobb i kundservice för ett landsomfattande företag pratar kunderna svenska. Det geografiska läget betyder inte att man inte behöver svenska i Jyväskylä!* ”Esim. omassa työssä valtakunnallisesti toimivan yrityksen asiakaspalvelussa asiakkaat puhuvat ruotsia. Maantieteellinen sijainti ei tarkoita sitä, että Jyväskylässä ei tarvitsisi ruotsia!” (kvinna, f. 1985)

En lyfte fram att svenskkunskaper kan fungera som specialkompetens som kan ge anställda ytterligare värde på arbetsmarknaden:

[3] *För min del kan jag säga att det är bra att kunna [ett språk] när ingen annan i miljön kan [det], dvs. specialkompetens som har varit jättenyttigt (t.ex. två arbetsplatser.)* ”Omalta kohdalta voin sanoa, että on hyvä osata kun kukaan muu ei ympäristössä osaa, siis erityisosaaminen josta on ollut valtavasti hyötyä (esim. kaksi työpaikkaa.)” (man, f. 1960)

Betydelsen av svenska i arbetslivet framhölls också i andra svar:

[4] *Det finns lite behov av svenska här, men det är bra att upprätthålla kunskaper och då och då finns det kunder som talar svenska[...]* ”Täällä ei juurikaan tarvitse ruotsia, mutta on hyvä pitää taitoa yllä ja silloin tällöin on asiakkaita, jotka puhuvat ruotsia[...]” (kvinna, f. 1964)

Fyra (4) angav att eftersom Finland är ett tvåspråkigt land och svenska är det andra officiella språket, är svenskkunskaper i Mellersta Finland någorlunda viktiga. Två argumenterade sina åsikter som följande :

[5] *I ett tvåspråkigt land är det viktigt att behärska båda språken, även om i Mellersta Finland finns det ganska sällan möjligheter att använda det svenska språket.* ”Kaksikielisessä maassa molempien kielten hallinta on tärkeää olkoonkin, että K-S:ssa aika harvoin on mahdollisuus käyttää ruotsin kieltä.” (kvinna, f. 1955)

[6] *Finland är ett tvåspråkigt land där alla borde kunna svenska även hjälpligt.* ”Suomi on 2-kielinen maa, jossa kaikkien pitäisi osata edes auttavasti ruotsia.” (kvinna, f. 1962)

4.6. Öppna frågan

Sista frågan gav informanterna chansen att skriva fritt om det fanns något annat de ville berätta (*'Tuleeko sinulla mieleen jotain mitä haluaisit kertoa/tarkentaa?'*) Det som var utmärkande för svaren var studerandenas genuina intresse och förmåga att använda svenska i sina liv. Flera studerande hade bott i ett svensktalande område, antingen i Finland eller Sverige, och upplevde svenska som ett viktigt språk för sig själv.

[7] *Språkfärdighet är alltid en rikedom och Sverige känns som mitt andra hemland eftersom jag bodde där i åratal.* ”Kielitaito on aina rikkaus ja Ruotsin tunnen toiseksi kotimaakseni, koska asuin siellä vuosia.” (kvinna, f. 1954)

Svenskkunskaper kändes också för att ge mer innehåll till livet och ge mer förståelse för världen:

[8] *Förståelsen för världen byggs upp.* ”Ymmärrys maailmasta laajenee.” (kvinna, f. 1952)

[9] *Svenskkunskaper har berikat mitt liv.* ”Ruotsin kielen taito on rikastuttanut elämäni.” (man, f. 1948)

5. DISKUSSION

I detta kapitel diskuterar jag resultaten och hurdana svar jag fått på mina forskningsfrågor (se avsnitt 3.1.) Jag kommer också att diskutera metoden och svagheterna i undersökningen.

5.1. Svaren på forskningsfrågor

Sammanfattat fick jag bra och tillräckligt omfattande svar på mina forskningsfrågor. I kapitel 4 behandlade jag orsakerna som studerandena vid Jyväskylä medborgarinstitutet hade att studera svenska och på vilka områden i livet de behöver svenska. Dessa är motiven som jag nämnde i första forskningsfrågan.

Andra forskningsfrågan

Andra forskningsfrågan handlade om möjligheter som svenskkunskaper kunde tänkas skapa. Många informanter, speciellt på repetitionskursen, tyckte att det är viktigt att vara tillräckligt kompetent på svenska för att kunna använda det i arbetslivet. För dessa individer var arbete och önskan att vara en bra anställd alltså viktiga orsaker för att studera svenska vid medborgarinstitutet, och därför är svenska en viktig del av deras arbetsidentiteter. Å andra sidan kan det antas att dessa studerande förväntades kunna betjäna kunder på svenska och då är motivationen yttre och svenskkunskaper är en del av deras bör-vara-L2-självbild.

Det fanns också studerande som hade drömmar om att arbeta i Norge och tyckte att svenska var ett användbart språk för att kunna uppfylla dessa drömmar.

Det visade sig att studerandena på fortsättnings- och diskussionskursen hade mer integrativa motiv som inte hade att göra med arbetslivet: studerandena på dessa två kurser angav mest personliga, "känslomässiga" orsaker så som viktiga hobbyer, Sveriges betydelse för dem som land och viljan att använda svenska med svenskspråkiga vänner och familjemedlemmar. De nämnde inte arbete som en så stor orsak att studera svenska som studerandena på repetitionskursen. Svenskan sågs som ett medel för att uttrycka sig genom hobbyer och i personliga relationer.

Generellt sett kände studerande inget stort tryck utifrån att lära sig svenska men motivationen kom från studerandena själva, dvs. motivationen var mer inre än yttre. Svaren på påståenden (delen D i enkäten) visade att den ideala L2-själven var en mer motiverande faktor bland studerandena än den bör-vara-L2-själven. Inlärningsmiljön på medborgarinstitutet kändes bland studerandena som en positiv, inspirerande och fördelaktig plats för att lära sig svenska, och den motiverade studerandena att delta i lektionerna.

Tredje forskningsfrågan

Tredje forskningsfrågan handlade om vad studerandena vid medborgarinstitutet tänkte om svenskans betydelse i Mellersta Finland. I Finland har 87,6 % av invånare finska som modersmål och för svenskspråkiga är den motsvarande siffran 5,2 %. (Finlands officiella statistik 2019a.) Den svenskspråkiga befolkningen i Finland är mest koncentrerad till kustområden och även om Finland är ett tvåspråkigt land, är alla kommuner i Finland inte officiellt tvåspråkiga. Jyväskylä i Mellersta Finland är en av de kommunerna som är endast finskspråkig och den svenskspråkiga delen av befolkningen utgör bara 0,2 % (Finlands officiella statistik 2019b.)

Fast Jyväskylä är officiellt enspråkigt, finns det tre nästan fulla svenskkurser vid Jyväskylä medborgarinstitutet som erbjuder utbildning i svenska på olika nivåer. Eftersom svenskkunskaper inte är nödvändigtvis förväntade i området, är utbildningen vid medborgarinstitutet avgiftsbelagd och studerandena studerar svenska frivilligt, hade jag förmodan att motivationen att studera svenska är högt och att studerandena har börjat studierna på grund av mer eller mindre signifikanta personliga orsaker. Då har svenska signifikans i studerandenas liv och på så sätt knyts till studerandenas identitet.

Några av studerandena ansåg att Finlands tvåspråkighet tvingar alla att kunna använda båda officiella språken, finska och svenska, i viss utsträckning. Svenskkunskaper ansågs vara en viktig färdighet som en finsk medborgare förväntades ha och var på detta sätt bundet till ”finskhet.” Å andra sidan tyckte många respondenter att i Mellersta Finland behövs svenska mycket sällan och svenskkunskaper antas inte, och uppdelningen mellan det finstalande

Finland och det svensktalande Finland sågs tydligt i en del av svaren. Det nämndes också i ett av svaren att Jyväskyläns geografiska läge inte avgör om svenska är viktig eller inte: svenska är inte något som används bara i ansikte mot ansikte-kommunikation.

5.2. Diskussion om metod och svagheter

I den del av undersökningen som bestod av likert-skalan (D) fanns det vissa svårigheter från min sida att förstå några av de svar (bara vissa delar besvarades, olika markeringar användes på olika svar och så vidare.) Jag funderade på om jag skulle utelämna dessa svar men slutligen beslutade att inte göra det på grund av det låga antalet svar i första hand.

Den sista frågan som begärde ett yttrande om vikten av svenskkunskaper i Finland bestod av två delar: en likert-skala och öppet utrymme där respondenterna kunde klargöra sin åsikt om frågan. Många svarade bara på den första delen (skalan) men klargjorde inte deras åsikt. Detta var en besvikelse eftersom att läsa respondenternas svar skulle ha varit intressant och ge mer forskningsmaterial.

Den tid jag kunde spendera med studerandena var ganska kort och därför försökte jag konstruera enkäten på ett sådant sätt att den tog cirka tio minuter att fylla i. Det tog inte mycket tid för studerandena att fylla i enkäten, och jag kunde ha inkluderat ett par ytterligare öppna frågor för att få mer kvalitativa data. Också när jag läste svaren, fanns det tillfällen då jag skulle vilja ha ställt fler frågor för att specificera eller klargöra några åsikter. Det kunde ha varit intressant att göra en kombination av enkätundersökning och temaintervju, där jag kunde ha valt en liten del svar och intervjuat de som skrev dem. Men i slutändan är jag glad över mängden svar jag fick och kvaliteten på dem, och jag vill tacka studerandena som deltog i undersökningen.

Slutligen, en viktig faktor att komma ihåg är det att kurserna är avgiftsbelagda och detta påverkar naturligtvis vem som kan betala för avgifterna och delta i kurserna, och på detta sätt vem tog del i denna undersökning. Alla deltagare var antingen i arbetslivet eller pensionerade och det fanns ingen deltagare som var student eller arbetslös.

6. AVSLUTNING

Syftet med studien var att ta reda på vad som motiverar vuxenstuderande vid Jyväskylä medborgarinstitut att studera svenska och när och var de använder och behöver svenska i sina liv. Jag ville också ta reda på vad eleverna tyckte om betydelsen av svenskkunskaper i Mellersta Finland. Materialinsamlingen genomfördes som en enkätstudie, och enkäten bestod av både slutna och öppna frågor. Som informanter var 40 studenter från tre svenskgrupper vid Jyväskylä medborgarinstitut under läsåret 2019–2020. Alla studenter var antingen på pension eller i arbetslivet.

Sammanfattningsvis var motivationen att studera svenska huvudsakligen inneboende, dvs. studerandena kände inget starkt tryck utifrån att lära sig svenska. De ville kunna följa svensktalande medier, njuta av kultur på svenska och resa i svensktalande områden. Att kunna prata med svensktalande släktingar och vänner var också ett starkt motiv för många att lära sig svenska. Många av studerandena ville uppfriska sina kunskaper och skaffa nya kunskaper och få mer innehåll i sina liv. Svenska ansågs berika livet och ge fler möjligheter för individen. Alla informanter rapporterade positiva känslor gentemot lärandemiljön vid medborgarinstitutet. Detta hjälpte studerandenas motivation att delta i lektioner vid medborgarinstitutet och fortsätta sina svenskstudier.

Arbetslivet var också en stark motivator för att lära sig svenska. Flera studenter nämnde att lära sig svenska skulle kunna hjälpa dem att kunna arbeta i Norge i framtiden. Några av studenterna, speciellt på repetitionskursen, rapporterade att de kände behovet att studera svenska på grund av förväntningar i deras arbetsliv. Trots att de bodde i Jyväskylä var några av deras kunder svenskspråkiga och använde svenska för att kommunicera. Det är här som mest av det yttre trycket för att studera svenska kom från.

Studien visade att svenska är ett språk som behövs även i den officiellt enspråkiga Jyväskylä. Tvåspråkiga kommuner i Finland är huvudsakligen belägna i kustområden men det geografiska läget och den låga antalet svensktalande finländare i Jyväskylä betyder inte att svenska inte behövs i området. Många av de informanterna hade tidigare bott i svensktalande områden i

Finland eller i Sverige och ville behålla sina svenskkunskaper. Svenskkunskaper ansågs också vara viktiga på grund av Finlands tvåspråkighet.

Resultaten av min studie kan naturligtvis inte generaliseras eftersom antalet respondenter var relativt litet och jag bara undersökte ett medborgarinstitut. Det skulle vara intressant att göra en mer omfattande studie om ämnet. Om mer information skulle samlas in från olika medborgarinstitut runt om i Finland, kunde denna information vara användbar för medborgarinstituten när de planerar sina läroplaner och innehållet för lektioner. Orsaker för att studera svenska skiljer sig från en person till en annan, och det reflekterar till vad individet vill lära sig. Detta kan vara så enkelt som vilken typ av ordförråd kan vara användbart att lära sig.

Trots att motivation för att lära sig ett språk har forskats mycket, har svenskinlärning bland vuxna forskats ganska lite i Finland. Det finns mycket utrymme för denna typ av forskning och jag hoppas se mer av det i framtiden.

LITTERATUR

Dörnyei, Z. & Ushioda, E. 2001/2011: Teaching and Researching Motivation. Harlow: Pearson Education Limited.

Dörnyei, Z. 2009. L2 Motivational Self System. I: Dörnyei, Z. & Ushioda, E. (red.): Motivation, Language Identity and the L2 Self. Bristol; Buffalo: Multilingual Matters. 9–42.

Dörnyei, Z. & Taguchi, T. 2009: Questionnaires in second language research: construction, administration, and processing. New York; London: Routledge.

Dörnyei, Z. & Csizér, K. 2002. Some dynamics of language attitudes and motivation: Results of a longitudinal nationwide survey. *Applied Linguistics*, 23. 421–462.

Forskningsetiska delegationen i Finland 2019: Etiska principer för humanforskning och etikprövning inom humanvetenskaperna i Finland.

https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/Ihmistieteiden_eettisen_ennakkoarviointin_ohje_2019.pdf (Hämtad: 26.2.2020)

Gardner, R.C. & Lambert, W.E. 1959. Motivational variables in second language acquisition. *Canadian Journal of Psychology*, 13. 266–72.

Gardner, R.C. & Lambert, W.E. 1972. Attitudes and Motivation in Second Language Learning. Massachusetts: Newbury House.

Gardner, R.C. 1985. Social Psychology and Second Language Learning: The Role of Attitudes and Motivation. London: Edward Arnold.

Gardner, R.C. 2001. Integrative motivation and second language acquisition. I: Dörnyei, Z. & Schmidt, R. (red.): Motivation and second language acquisition. Honolulu: University of Hawaii. 1–20.

Hassinen, N. 2010. Vuxenstuderandes motivation och tidens påverkan. Kandidatavhandling. Jyväskylä: Institutionen för språk vid Jyväskylä universitet.

https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/23518/Niina_Hassinen_prosem2_vt2010x.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Higgins, E. T. 1987. Self-Discrepancy: A Theory Relating Self and Affect. *Psychological Review*, 94/3, 319–340.

Juusti, S. 2017: Nordens språk i Spanien –En empirisk studie av studerande av svenska, finska, norska, danska och isländska i Barcelona. Pro gradu-avhandling. Helsinki: Finska, finskugriska och nordiska institutionen vid Helsingfors universitet.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/191147/Juusti_Saara_Pro%20gradu_2017.pdf?sequence=2&isAllowed=y (Hämtad: 25.5.2020)

Kalaja, P., Alanen, R. & Dufva, H. 2011. Minustako tutkija? Johdattelua tutkimuksen tekoon. I: Kalaja, P., Alanen, R. & Dufva, H. (red.): Kieltä tutkimassa: tutkielman laatijan opas. Helsinki: Finn Lectura. 8–32.

Kansalaisopistot.fi 2020: Kansalaisopistot pähkinänkuoressa.
<https://kansalaisopistot.fi/kansalaisopistot-pahkinankuoressa/> (Hämtad: 4.4.2020)

Karppanen, M. 2012. Studerandens erfarenheter av svenskinläring vid ett medborgarinstitut. Kandidatavhandling. Jyväskylä: Institutionen för språk vid Jyväskylä universitet.
https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/38086/Mira_Karppanen_kandidatavhandling.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Hämtad: 30.1.2020)

Lag om fritt bildningsarbete (1998/632)

Markus H. Z., & Nurius, P. 1986. Possible selves. *American Psychologist*, 41/9, 954–969.

Norton, B. 2000. Identity and Language Learning: Gender, Ethnicity and Educational Change. Harlow: Pearson Education Limited.

Peltonen, M. & Ruohotie, P. 1992. Oppimismotivaatio. Keuruu: Otava.

Ruohotie, P. 1998. Motivaatio, tahto ja oppiminen. Helsinki: Oy Edita Ab.

Finlands officiella statistik 2019a: Kommunernas nyckeltal efter Område 2019 och Uppgifter. Helsingfors: Delegationen för FOS.
https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/sv/Kuntien_avainluvut/Kuntien_avainluvut_2019/kuntien_avainluvut_2019_viimeisin.px/table/tableViewLayout1/ (Hämtad: 15.3.2020)

Finlands officiella statistik 2019b: Befolkning efter språk 31.12. Helsingfors: Delegationen för FOS.
https://www.tilastokeskus.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html#Befolkningsstruktur%2031.12 (Hämtad: 15.3.2020)

Taguchi, T., Magid, M. & Papi, M. 2009: The L2 Motivational Self System among Japanese, Chinese and Iranian Learners of English: A Comparative Study. I: Dörnyei, Z. & Ushioda, E. (red): Motivation, Language Identity and the L2 Self. Bristol; Buffalo: Multilingual Matters. 66–97.

Teriö-Poutiainen, T. 2006. "De tappra och de trogna": observationer av de vuxnas studiemotivation för svenska vid ett medborgarinstitut. Pro gradu-avhandling. Jyväskylä: Institutionen för språk vid Jyväskylä universitet.
https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/11434/1/URN_NBN_fi_jyu-2006595.pdf

Ushioda, E. 2009. A Person-in-Context Relational View of Emergent Motivation, Self and Identity. I: Dörnyei, Z. & Ushioda, E. (red): Motivation, Language Identity and the L2 Self. Bristol; Buffalo: Multilingual Matters. 214–228.

Wenger, E. 1998. *Communities of practice: Learning, Meaning and Identity*. Cambridge: Cambridge University Press.

BILAGA 1

KYSELYLOMAKE

Jyväskylän kansalaisopiston ruotsin kielen aikuisopiskelijoille keväällä 2020

Hei!

Olen ruotsin kielen opiskelija Jyväskylän yliopistosta. Tämä kysely on osa kandidaatintutkielmaani, jossa tutkin sitä, kuinka ruotsin kielen opiskelu aikuisiällä vaikuttaa opiskelijan kieli-identiteettiin ja omakuvaan. Kyselyyn osallistutaan nimettömästi ja kertaluontoisesti, ja vastauksia käsitellään luottamuksellisesti. Valmiista kandidaatintutkielmasta ei voi tunnistaa yksittäisiä vastaajia. **Vastaamalla tähän kyselyyn annat suostumuksesi siihen, että vastaustasi käsitellään kandidaatintutkielmassa.**

Kiitos osallistumisesta!

Laura Rantanen

laura.a.rantanen@student.jyu.fi

Kieli- ja viestintätieteiden laitos

Jyväskylän yliopisto

A) Taustatiedot:

1. Sukupuoli:

2. Syntymävuosi:

3. Kotipaikkakunta:

4. Tällä hetkellä olen

työssä

työtön

opiskelija

eläkeläinen

muu, mikä? _____

B) Arjessani käytän ruotsia (voit valita useampia!)

- työssäni
- ihmissuhteissa (esim. parisuhde, ystävät, sukulaiset)
- matkustellessa
- kulttuurin parissa (kirjat, elokuvat jne.)
- kansalaisopiston ulkopuolisissa opinnoissa
- median seuraamisessa (TV, lehdet jne.)
- en erityisesti missään
- jossain muussa yhteydessä, missä?: _____

Missä yllämainituista käytät ruotsia eniten? _____

C) Minkä takia opiskelet ruotsia kansalaisopistolla? (Voit valita useampia!)

- Haluan kerrata aiemmin opittua ja hankkia uutta tietoa.
- Tahdon varmuutta ruotsin kielen käyttämiseen.
- Tarvitsen ruotsia työelämässä.
- Tarvitsen ruotsia kansalaisopiston ulkopuolisissa opinnoissa.
- Halusin uuden harrastuksen.
- Halusin tavata uusia ihmisiä.
- Tarvitsen ruotsia matkustellessa.
- Nautin ruotsin kielen opiskelusta.
- Jokin muu syy, mikä? _____

D) Alla on väittämiä. Rastita se vastausvaihtoehto, joka kuvastaa sinua parhaiten.

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Ne asiat, joita haluan tehdä tulevaisuudessa (matkustelu, työ jne.), vaativat ruotsin kielen hallitsemista.					
Pidän itseäni sellaisena henkilönä, joka osaa ruotsia.					

Tulevaisuudessa näen itseni taitavana ruotsin kielen käyttäjänä.					
Ihailen niitä, jotka ovat hyviä ruotsin kielessä.					
Ruotsin kielen osaaminen auttaa minua käyttämään muitakin pohjoismaisia kieliä.					
Kun mietin tulevaisuuttani, on ruotsin kieli tärkeä osa sitä.					

Minun täytyy osata ruotsia suoriutuakseni nykyisistä tai tulevista työtehtävistäni					
Minun täytyy osata ruotsia suoriutuakseni kansalaisopiston ulkopuolisista opinnoistani.					
Opiskelen ruotsia, koska se on läheisilleni tärkeää.					
Suomi on kaksikielinen maa, ja jokaisen tulisi osata suomen lisäksi myös (jossain määrin) ruotsia.					
Elämässäni on ihmisiä, jotka odottavat minun oppivan ruotsia.					
Elämäni saattaisi vaikuttaa negatiivisesti se, jos en osaisi ruotsia.					
Pelkään, että minulla jää elämässäni hienoja mahdollisuuksia väliin, jos en osaa ruotsia.					

	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Osittain eri mieltä	Täysin eri mieltä	En osaa sanoa
Minulle tuottaa iloa se, että suoriudun hyvin ruotsin opinnoissani kansalaisopistolla.					
Pidän kansalaisopiston ruotsin tuntien ilmapiiiristä.					
Kansalaisopiston ruotsin kurssilla opiskelu tuntuu hyödylliseltä.					
Uskon, että kansalaisopistossa opiskelu auttaa minua saavuttamaan ruotsin kielen oppimistavoitteeni.					
Odotan kansalaisopiston ruotsin tunteja innolla.					

E) Kuinka tärkeänä koet ruotsin kielen osaamisen Keski-Suomessa? (Ympyröi sopiva vastausvaihtoehto ja perustele se lyhyesti alla olevaan tilaan.)

En lainkaan tärkeänä	Vähän tärkeänä	Kohtalaisen tärkeänä	Erittäin tärkeänä	En osaa sanoa
-------------------------	-------------------	-------------------------	----------------------	------------------

F) Tuleeko sinulla mieleen jotain mitä haluaisit kertoa/tarkentaa?

Tack ska du ha!

